

Ronse, 17 oktober 2007

Aan Mevrouw Hilde Crevits
Vlaams minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur
Graaf de Ferrarisgebouw
Koning Albert II laan 20 bus 1
1000 Brussel

Betreft: beroepen tegen de beslissing van de bestendige deputatie van Oost-Vlaanderen voor het verlenen van een vergunning voor een asbeststort in Ronse - Grondverschuivingsrisico in de Vlaamse Ardennen

Onze ref: ET-026-HC-2007-10-17

Geachte Mevrouw de Minister,

Ik diende op 26 september laatstleden een vraag om uitleg in die als onontvankelijk werd beoordeeld omdat het een vraag over een beroepsdossier betrof.

Ik richt mij dan ook rechtstreeks tot u omdat

1. Dit dossier mij nauw aan het hart ligt
2. Het de volksgezondheid betreft
3. Er zeer recent nieuwe elementen opgedoken zijn waarover u moet kunnen beschikken om tot een correcte beslissing te kunnen komen

Enkele maanden geleden verleende de bestendige deputatie van Oost-Vlaanderen een vergunning aan de firma OB&D voor het storten van asbest in Ronse.

Dat asbest een zeer gevaarlijke stof is en daar dus zeer omzichtig moet mee omgesprongen worden, moet ik hier niet herhalen. De hoorzitting in de commissie Leefmilieu van het Vlaams Parlement, die in de loop van het vorige zittingjaar werd gehouden, heeft dat voldoende aangetoond. Ik zal hier dan ook niet op terugkomen.

Naast de onderstaande argumenten, vraag ik uw aandacht voor het feit dat in de loop van vorige week een studie werd bekend gemaakt die aantoont dat in de Vlaamse Ardennen 600 ha onderhevig zijn aan een verhoogd risico voor grondverschuivingen. Er is een kaart beschikbaar die de gevaarlijke zones aanduidt. Later worden nog meer precieze kaarten uitgewerkt.

Door Minister Van Mechelen werd aangekondigd dat in de toekomst zou gewerkt worden aan een grondverschuivingstoets bij het verlenen van een bouwvergunning naar analogie van de watertoets. Hij stelde dat hij dat in samenspraak met u zou doen.

Op de beschikbare kaart lijkt het mij dat het vergunde asbeststort gelegen kan zijn in een risicovolle zone. Het zou mij dan ook ten zeerste verwonderen dat u aan deze informatie zou voorbijgaan in de uitspraak die van u verwacht wordt in het kader van de diverse beroepen die ingediend werden tegen de beslissing van de bestendige deputatie.

Verder reik ik u volgende argumentatie tegen het inplanten van een asbeststort in de Vlaamse Ardennen:

Er bestaat een terechte bezorgdheid voor de volksgezondheid over het al of niet oordeelkundig storten van het asbestafval; terecht wordt er kritiek geuit dat je asbestafval niet moet sorteren op een stort maar wel bij de bron en stelt men dat je beter kiest voor verglazen dan voor storten. Het lijkt mij dat er bij het vergunnen van deze stortplaatsen geen of onvoldoende rekening werd gehouden met een aantal eerdere initiatieven:

Ik verwijs in dit verband naar

1. de resolutie die door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd op 28 maart van dit jaar die de afbouw van stortplaatsen beoogt: In punt 13 vraagt het Vlaams Parlement immers aan de Vlaamse Regering: *met het oog op de verdere afbouw van het storten van afvalstoffen, blijvend prioriteit te geven aan verwerkingstechnieken van asbest die gericht zijn op recuperatie mits zij economisch verantwoord zijn; daarom de internationale evolutie ter zake blijvend op te volgen en het onderzoek ter zake te stimuleren en slechts bij ontstentenis van dergelijke technieken voor voldoende veilige stortcapaciteit te zorgen;*
2. de brochure “Asbest en asbestafval” (p.33) van OVAM die stelt dat er een studie aan de gang is over asbest die naar de toekomst toe een andere behandelingswijze zou kunnen met zich meebrengen, ook wat betreft de organisatie van stortplaatsen: *“Op dit ogenblik is er een studie "stortcriteria voor asbest" aan de gang. Het is steeds mogelijk dat op basis van deze studie de toegelaten bestemming voor bepaalde soorten asbest of asbestcement kan wijzigen. In deze studie wenst men nieuwe criteria te ontwikkelen voor de indeling en de bestemming van de verschillende soorten asbestafval. De criteria zouden meer gerelateerd worden aan het effectieve gezondheidsrisico bij blootstelling aan asbestafval dan op dit ogenblik het geval is”.*
3. het ‘Actieplan Asbest’ van de hand van Minister Peeters dat zegt dat de echte omgangsregels met asbest nog uitgewerkt moeten worden: *“FEBEM (Federatie van bedrijven voor milieubeheer) nam het initiatief om een code van goede praktijk op te stellen over de concrete omgang met asbestcement in sorteerinrichtingen en op stortplaatsen. Deze code van goede praktijk zal ook bruikbaar zijn op containerparken. FEBEM zal de tekst voorleggen aan de Afdeling Milieuspectie van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie en de OVAM vooraleer hem te verspreiden.”*
4. de Europese richtinggevende brochure. Daarin staat *“In samenwerking met andere lidstaten een adequaat netwerk van verwijderingsinstallaties moet worden opgezet met gebruikmaking van de beste technologie die beschikbaar is en geen buitensporige kosten met*

zich meebrengt.”

Men moet zich bovendien bevragen over de voordelen of het nut meerdere stortplaatsen te voorzien omdat zich daarbij een multiplicatie van de risico's voordoet. Meer stortplaatsen brengt ook een vermenigvuldiging van de controles met zich mee en daardoor een hogere bevraging van de controlediensten. Misschien daardoor ook een vermindering van de tijd nodig voor grondige controles.

Naast de risico's voor de volksgezondheid kan men zich bij het vergunnen van deze stortplaatsen ook de vraag stellen of men naast de zuiver milieutechnische aspecten niet ook rekening moet houden met andere elementen. Ik haal als voorbeeld de vergunning voor OB&D te Ronse aan.

Het vergunde stort te Ronse ligt op de grens met Maarkedal en net naast de Muziekbos.

- Er worden door het Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen in het Muziekbos bosleerpaden georganiseerd. Daarnaast zijn er in de omgeving tal van wandel- en mountainbikepaden. Het gaat om een kwetsbaar recreatiegebied, om een natuurgebied.

- De omgeving is erkend als Natura 2000 gebied, wat niet wil zeggen dat alle menselijke activiteiten gebannen worden, maar men mag toch aannemen dat dergelijke risicovolle activiteiten, die een weerslag kunnen hebben op het gebied, er geweerd worden.

- De Provincie stelt in haar structuurplan, Ruimtelijke visie: *“Een aantal grotere boscomplexen in de regio (o.a. Kluisbos, Muziekbos, Brakelbos, Haeyesbos-Levierbos (deels Wallonië), Neigembos, Raspaillebos,...) bezitten belangrijke natuurwaarden. Bijzondere kansen liggen in het behoud en herstel van overgangen naar open vegetaties in een mozaïek van goed gestructureerde gehelen waarin diverse gradiënten aanwezig zijn. Via bosuitbreiding kunnen de bestaande kwetsbare natuurwaarden worden gebufferd tegen externe invloeden en worden verbindingen gecreëerd tussen geïsoleerde kernen”.*

- Ook in de bekkenbeheersplannen heeft men het over natuurverbindingengebieden in de regio en niet over stortplaatsen.

- Ik vermeld verder dat Ronse en Maarkedal gelegen zijn binnen het werkingsgebied van het **Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen**. Een Regionaal Landschap is een streek die door haar prachtig landschap met een uitgesproken groen karakter een grote landschappelijke en ecologische waarde heeft. De vzw Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen (RLVA) engageert zich om de natuurlijke troeven van deze streek te beschermen door overheid, bewoners en bezoekers van de streek te betrekken in concrete projecten die in een duurzame streekontwikkeling passen. De basis voor de Regionale Landschappen is art. 54 van het Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (het natuurdecreet). Een asbeststort uitbaten in een zone op de heuvelrug van de Vlaamse Ardennen, hét meest karakteristieke landschapsbepalend element in de streek, kan men toch niet passend binnen het beleid rond streekontwikkeling beschouwen.

- De zone waar het asbeststort zal worden uitgebaat is gelegen in een **ankerplaats**. Ankerplaatsen zijn de meest waardevolle landschappen van Vlaanderen, waarin een geheel van verschillende erfgoedelementen (naast landschappelijke ook monumentale of archeologische) voorkomt. De aanduiding van de ankerplaatsen heeft tot doel de

landschappelijke waarden en landschappelijke kenmerken van deze landschappen mee te laten spelen in het afwegingskader bij het opstellen van die ruimtelijke uitvoeringsplannen die geheel of gedeeltelijk in ankerplaatsen gelegen zijn. De basis voor deze regeling is het decreet houdende maatregelen tot behoud van erfgoedlandschappen van 13 februari 2004, dat een nieuw hoofdstuk toevoegt . aan het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg.

Het uitbaten van een asbeststortplaats in ankerplaatsgebied kan bezwaarlijk passend binnen deze visie genoemd worden.

- De stortplaats paalt langs 3 zijden aan **Habitatrichtlijngebied** H7 Bossen van de Vlaamse Ardennen (Speciale Beschermingszone).

Naast de aanwijzing van de Speciale Beschermingszones stelt de Habitatrichtlijn dat er passende maatregelen moeten getroffen worden voor de bescherming, de instandhouding en het herstel van de habitats. De habitatrichtlijn voorziet ook in maatregelen die het behoud en het beheer van de Speciale Beschermingszones regelen, waarbij de relatie tussen natuurbehoud en allerlei vormen van bodemgebruik in andere sectoren speciale aandacht krijgt. Art. 6.1. van de Habitatrichtlijn voorziet het treffen van de nodige instandhoudingsmaatregelen en is hoofdzakelijk gericht op positieve en pro-actieve ingrepen in het kader van de zorgplicht. Artikel 6.2. van de Habitatrichtlijn bepaalt dat kwaliteitsverlies van habitats en aanzienlijke verstoring van de soorten moet vermeden worden, in het kader van het voorkomingsbeginsel.

Het storten van asbest is toch niet in overeenstemming te brengen met deze deze principes.

Daarnaast zijn er specifiek voor de goedkeuring van de stortplaats te Ronse nog andere bezwaren.

Ronse - schiereiland van Vlaanderen in Wallonië - is de armste gemeente van Oost-Vlaanderen; ze heeft het laagste gemiddeld inkomen van de provincie en ze heeft een zeer grote werkloosheid die meer dan het dubbele van het gemiddelde van de provincie bedraagt. Ze blijft tot nader orde verstoken van belangrijke verbindingen en dat zowel over de weg als het spoor. Waterwegen zijn er niet voorhanden. Bovendien lijdt het in belangrijke mate onder de destijds voor de franstaligen toegekende faciliteiten. Door al deze elementen heeft de stad het economisch zeer moeilijk. De indruk leeft zeer sterk dat het Vlaamse Gewest deze stad vergeten is.

Ronse heeft echter één belangrijke troef en dat is de natuur op haar grondgebied en in haar onmiddellijke omgeving oa in Maarkedal. Het lokale bestuur doet grote inspanningen om de stad er, ondanks al de hoger aangehaalde factoren, weer bovenop te krijgen. Het toerisme neemt daar een belangrijke plaats in.

Door een uitbating van de stortplaats als asbeststort goed te keuren, dreigt Ronse ook nog eens deze toeristische troef te verliezen en dreigen alle inspanningen van het lokale bestuur teniet te worden gedaan..

Afgezien van de vraag of het asbeststort nu al of niet een gevaar voor de volksgezondheid meebrengt (waarvan ik overtuigd ben), is in deze de perceptie over de aanwezigheid van een asbeststort van zeer groot belang.

Het vergunde stort te Ronse ligt net naast de Muziekbos. Dit waardevol natuurgebied trekt jaarlijks vele duizenden toeristen en wandelaars naar Ronse en Maarkedal. Zonder twijfel zitten hier een aantal mensen rond de tafel die er destijds met de jeugdbeweging op kamp zijn geweest en er uren hebben geravot.

Als er een asbeststort komt, is te verwachten dat alleen al de negatieve connotatie die het woord asbest met zich meebrengt een aantal toeristen en wandelaars er zal van weerhouden nog verder naar Ronse te komen voor recreatieve doeleinden.

Ik hoop dat u op basis van bovenstaande informatie na wijs beraad tot een juist oordeel zal kunnen komen.

Hoogachtend,

Erik Tack
Vlaams Volksvertegenwoordiger